

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

69.

KURJER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 3-го Сентября. — 1848 — Wilno. PIĄTEK, 3-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Августа.

Его Высочество Герцогъ Вильгельмъ Мекленбургъ-Шаеринскій прибылъ въ С.-Петербургъ, на пароходѣ *Владимиръ*.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 21-го Августа, Командиръ 8-й Артиллерійской Бригады, Генералъ-Маіоръ *Сикстель*, назначенъ Начальникомъ Артиллеріи Резервныхъ Войскъ, съ зачисленіемъ по Артиллеріи.

Москва.

Ихъ Императорскія Высочества Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ и Великая Княгиня Цесаревна Марія Александровна, изволили пожаловать двѣ тысячи рублей серебромъ въ пользу сиротъ, оставшихся послѣ родителей, умершихъ отъ холеры въ Москвѣ. Таковыя щедроты Ихъ Императорскихъ Высочествъ найдутъ полное сочувствіе въ благотворительныхъ жителяхъ Московской столицы, и послужатъ новымъ поощреніемъ къ благотворенію означеннымъ сиротамъ.

Общія извѣстія о ходѣ холеры.

Въ С.-Петербургѣ, съ 7 по 21 Августа заболѣло 472, умерло 216 чел.; въ Кронштадтѣ, съ 30 Июля по 13 Августа заболѣло 122, умерло 67 чел.; въ уѣздахъ С.-Петербургской губерніи съ 31 Июля по 10 Августа, заболѣло 330, умерло 127 чел.

Въ Москвѣ съ 3 по 9 Августа заболѣло 248, умерло 156 чел.; въ уѣздахъ Московской Губерніи заболѣло 1,199, умерло 498 чел. (Въ другихъ 36 Вѣликороссійскихъ Губерніяхъ эпидемія продолжаетъ свирѣпствовать, и въ некоторыхъ съ большою даже силой, такъ что недѣльные донесенія показываютъ ежедневно по 10,000 чел. больныхъ).

Въ Могилевѣ съ 29 Июля по 9 Августа заболѣло 82, умерло 34 чел.; въ уѣздахъ заболѣло 6,789, умерло 2,136 чел.

Въ Витебскѣ съ 26 Июля по 2 Августа заболѣло 64, умерло 18 чел.; въ уѣздахъ заболѣло 7,115, умерло 2,379 чел.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 28-go Sierpnia.

Jego Wysokość Xiąże Wilhelm Meklemburgsko-Szweryński przybył do St. Petersburga, na parostatku *Włodzimierz*.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojskowym, 21-go Sierpnia, Dowódzca 8-jej Brygady Artylleryi, Jenerał-Major *Syrtel*, mianowany Naczelnikiem Artylleryi Wojsk Odwodowych, z zaliczeniem do Artylleryi.

Москва.

ICH CESARSKIE WYSOKOSCI CESARZEWICZ NASTĘPCA TRONU i WIELKA XIEŻNA CESARZEWNA MARYA ALEXANDROWNA, raczyli ofiarować dwa tysiące rubli srebrem na korzyść sierot, pozostałych po rodzicach, zmarłych na cholere w Moskwie. Takowa szczerobliwość ICH CESARSKICH WYSOKOSCI znajdzie zupełne spótezucie w dobroczynnych mieszkanicach stolicy Moskiewskiej, i stanie się nową zachetą do wspierania rzeczonych sierot.

Ogólne wiadomości o postępie cholery.

W St. Petersburgu, od 7 do 21 Sierpnia, zachorowało na cholere 472, umarło 216 osób; w Kronsztadzie, od 30 Lipca do 13 Sierpnia, zachorowało 122, umarło 67 osób. W powiatach St. Petersburgskiej gubernii, od 31 Lipca do 10 Sierpnia, zachorowało 330, umarło 127 osób.

W Moskwie, od 3 do 10 Sierpnia, zachorowało 248, umarło 156; w powiatach gubernii Moskiewskiej zachorowało 1,199, umarło 498. (W innych 36 Wielko-Rossyjskich guberniach epidemia nie przestaje grasować; w niektórych z wielkim natężeniem, tak, iż tygodniowe doniesienia wykazują w niektórych po kilkanaście tysięcy chorych).

W Moglewie, od 29 Lipca do 9 Sierpnia, zachorowało 82, umarło 34; w powiatach zachorowało 6,789, umarło 2,136.

W Witebsku, od 26 Lipca do 2 Sierpnia, zachorowało 64, umarło 18; w powiatach zachorowało 7,115, umarło 2,379.

Въ Ригѣ съ 26 Іюля по 1 Августа заболѣло 847, умерло 242 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 165, умерло 48 чел.

Въ Митавѣ съ 30 Іюля по 6 Августа заболѣло 1,084, умерло 504 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 397, умерло 112 чел.

Подольской Губерніи въ Г. Каменцѣ-Подольскѣ съ 10 по 20 Іюля заболѣло 1,026, умерло 516 чел.; въ Уѣздахъ съ 1 по 20 Іюля заболѣло 13,155, умерло 4,380 чел.

Въ Кіевѣ съ 27 Іюля по 6 Августа заболѣло 40, умерло 23 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 15,678, умерло 6,081 чел.

Въ Житомирѣ съ 26 Іюля по 2 Августа заболѣло 34, умерло 11 чел.; въ Дубнѣ заболѣло 347, умерло 157 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 7,468, умерло 2,648 чел.

Въ Минскѣ съ 19 Іюля по 2 Августа заболѣло 1,547, умерло 446 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 1,615, умерло 426 чел. Виновъ пораженъ городъ Новогрудокъ съ Уѣдомъ.

Въ Ковнѣ съ 23 Іюля по 1 Августа заболѣло 309, умерло 34 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 2,072, умерло 192 чел. Эпидемія проникла въ Тельшевскій уѣздъ, который одинъ оставался свободнымъ.

По Гродненской губерніи, эпидемія появилась въ разныхъ мѣстахъ почти въ одно и то же время, именно Іюля 24 въ Брестъ-Литовскѣ, гдѣ по 2 Августа заболѣло 41 человекъ и умерло 19;—потомъ Іюля 25 въ г. Слонимѣ и въ Пружанскомъ уѣздѣ. Во всѣхъ этихъ мѣстахъ, съ 24 Іюля по 2 Августа заболѣло 46 человекъ, изъ которыхъ умерло 21.

В а р ш а в а.

О дѣйствіяхъ холеры со времени появленія этой болѣзни въ Царствѣ Польскомъ, т. е. съ 21 Іюля (5 Августа) по 23 Августа (4 Сентября) получены сущующія свѣдѣнія: въ городѣ Варшавѣ, съ 20 Августа (1 Сентября) по 23 Августа (4 Сентября) заболѣло 214 чел., выздоровѣло 53, умерло 58—всѣхъ же со времени появленія эпидеміи въ этомъ городѣ заболѣло 427 чел., выздоровѣло 76, умерло 148, остается больныхъ 203. Въ Царствѣ Польскомъ съ 5 Августа по 4 Сентября, заболѣло эпидемическою холерою 776, выздоровѣло 306 умерло 261 чел.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 30 Августа.

Министръ торговли сообщилъ вчера биржѣ, что съ Данією заключено семи-мѣсячное перемиріе и что посему можно вскорѣ ожидать совершеннаго возстановленія торговыхъ сношеній.

— Подтверждается извѣстіе, что Голландія протестовала при всѣхъ Дворахъ, подписавшихъ трактатъ 23 Января 1839 года, противъ объявленнаго франкфуртскимъ парламентомъ намѣренія отторгнуть Лимбургъ отъ Голландіи, и что державы приняли этотъ протестъ, и Голландіи предоставляютъ право на это герцогство.

— Германскій вопросъ снова произвелъ запутанность новаго рода. Прусское правительство до сихъ платило извѣстную сумму на содержаніе франкфуртскаго правительства; но вынѣ положило отказать въ уплатѣ оной; въ слѣдствіе этого не хотѣло принять присланнаго на дняхъ векселя, выданнаго на имя общества морской торговли.

— Центральная германская власть потребовала отъ Пруссіи 7 корпусовъ арміи, то есть 310,000 чел., изъ которыхъ часть имѣтъ отправиться въ Богемію, а остальныя корпуса въ Италію, для отраженія въ случаѣ вторженія французско-италианскихъ войскъ.

— Военныя силы въ Берлинѣ снова значительно усилены; сегодня вступилъ сюда отрядъ гвардейскихъ егерей, подъ предлогомъ, что въ здѣшнемъ гарнизонѣ много больныхъ, и при звукахъ музыки занялъ казармы при галльскихъ и силезскихъ воротахъ.

— Многими богатыми семействами оставленъ Берлинъ въ слѣдствіе послѣднихъ происшествій.

— По сегодняшнее число заболѣло здѣсь холерою 212, умерло 148, выздоровѣло 22 чел.

Въ Рязди, од 26 Ліпеа до 1 Сіерпніа, zachorowało 847, umarło 242; w powiatach zachorowało 165, umarło 48.

W Mitawie, od 30 Lipca do 6 Sierpnia, zachorowało 1,084, umarło 504; w powiatach zachorowało 397, umarło 112.

W Kamieńcu-Podolskim, od 10 do 20 Lipca, zachorowało 1,026, umarło 516; w powiatach zaś, od 1 do 20 Lipca, zachorowało 13,155, umarło 4,380.

W Kijowie, od 27 Lipca do 6 Sierpnia, zachorowało 40, umarło 23; w powiatach zachorowało 15,678, umarło 6,081.

W Żytomirzu, od 26 Lipca do 2 Sierpnia, zachorowało 34, umarło 11; w Dubnie zachorowało 347, umarło 157; w powiatach zachorowało 7,468, umarło 2,648.

W Mińsku, od 19 Lipca do 2 Sierpnia, zachorowało 1,547, umarło 446; w powiatach zachorowało 1,615, umarło 426. Nowodotknięte zostało miasto Nowogródek z powiatem.

W Kownie, od 23 Lipca do 1 Sierpnia, zachorowało 309; umarło 34; w powiatach zachorowało 2,072, umarło 192. Epidemia wtargnęła do powiatu Telszewskiego, który dotąd jeden pozostawał nietknięty.

W gubernii Grodzieńskiej cholera zjawiła się na rozmaitych punktach prawie jednocześnie; mianowicie 24 Lipca w Brześciu, gdzie do 2 Sierpnia zachorowało 41, umarło 19; potem, 25 Lipca, w mieście Słonimie i w powiecie Prużańskim. We wszystkich tych miejscowościach, od 24 Lipca do 2 Sierpnia, zachorowało 46, umarło 21.

W a r s z a w a.

О postępie cholery, od czasu okazania się epidemii w Królestwie Polskim, to jest: od d. 21 Lipca (5 Sierpnia) do 23 Sierpnia (4 Września) r. b., otrzymano następujące wiadomości: W mieście Warszawie, od dnia 20 Sierpnia (1 Września) do 23 Sierpnia (4 Września), zachorowało osób 214, wyzdrowiało 53, umarło 58; w ogóle zaś od czasu okazania się epidemii w tém mieście: zachorowało osób 427, wyzdrowiało 76, umarło 148, pozostało chorych 203. W Królestwie, od 5 Sierpnia do 4 Września, zachorowało 776, wyzdrowiało 306, umarło 261.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 30 sierpnia.

Minister handlu zawiadził w dniu wczorajszym giełdę, że zawarte zostało siedmio-miesięczne zawieszenie broni z Danją; zatem należy się niebawem spodziewać zupełnego przywrócenia handlu.

— Potwierdza się w zupełności pogłoska, że Hollandya protestowała u wszystkich tych mocarstw, które traktat z d. 23 stycz. 1839 r. podpisały, przeciwko wyrzuceniu przez Parlament Frankfurcki zamiarowi oderwania Limburga od Hollandyi, i że mocarstwa tę protestacyą przyjęły i Hollandyi przyznają prawo do tego Xięstwa.

— Kwestya Niemiecka znowu sprawdziła zawikłanie nowego rodzaju. Rząd Pruski ponosił dotychczas, sposobem zaliczenia, koszt utrzymywania rządu Frankfurckiego; ale teraz postanowił odmówić dalszych zaliczeń, i następującego tu w tych dniach wezła, wystawionego na towarzystwo handlu morskiego, przyjąć nie chciał.

— Centralna władza Niemiecka zażądała od Pruss 7 корпусовъ арміи, т. j. 310,000 ludzi, z których część ma się udać do Czech, reszta zaś do Włoch, dla odparcia wtargnięcia wojsk francuzko-włoskich.

— Siły wojskowe w Berlinie zostały znowu znacznie powiększone; dziś jeszcze weszła tu z Potsdamu gwardya strzelców, pod pozorem, że w załodze tutejszej wielu ludzi jest chorych, i przy odgłosie muzyki zajęła koszarę przy bramie Hallskiej i Szlaskiej.

— Wiele bogatych familii opuściło Berlin w skutku ostatnich wypadków.

— Do dziś zachorowało na cholere 212 osób, umarło 148, wyzdrowiało 22.

А В С Т Р И Я.

Вѣна, 25 Августа.

Третьего дня снова возобновились смутенія работниковъ, которые хотя скоро были подавлены, но стоили жизни многимъ людямъ. Стража безопасности и національная гвардія, кромѣ пистолетовъ и сабель, вынуждены были употребить и огнестрѣльное оружіе, при чемъ дошли, какъ говорятъ, до многихъ злоупотребленій. Въ сегодняшнемъ засѣданіи сейма, депутатъ Умлейфъ отвесилъ еще разъ къ министру внутреннихъ дѣлъ, чтобы онъ рѣшительно объяснился на счетъ поведенія національной гвардіи, общественаго комитета и легіона, во время происшествій 23 числа. Добльгоффъ съ жаромъ отвѣчалъ: „Національная гвардія стрѣляла, такъ какъ прежде по ней начали стрѣлять; это неопровержимый фактъ. Лилась кровь, и я весьма сожалею объ этомъ; но ответственность за то падаетъ не на національную гвардію, но на тѣхъ, кои вмѣшались въ толпу работниковъ, подстрѣкали ихъ къ мятежу.“

— Число убитыхъ во время послѣднихъ происшествій, простирается дѣйствительно до 18 чел., раненыхъ же съ обѣихъ сторонъ было слишкомъ 200 чел.

— Изъ Италіи сообщаютъ, что фельдмаршалъ Радецкий поручилъ управленіе дипломатическими дѣлами генералу князю Феликсу Шварценбергу, бывшему австрійскимъ посланникомъ при Неаполитанскомъ дворѣ. Князь ведетъ переговоры именемъ фельдмаршала съ англійскимъ и французскимъ посланниками.

— Слышно, что генералъ Вельденъ заключилъ съ папскими комиссарями предварительный договоръ, относительно занятыхъ Австрійцами городовъ. Поговариваютъ также, что Король Карлъ Альбертъ намѣренъ войти въ особые переговоры съ фельдмаршаломъ Радецкимъ.

— По извѣстіямъ изъ Милана отъ 24 го Августа, часть войска піемонтскаго партизана Гарибальди разсѣялась, при переправѣ чрезъ Тичино, и была обезоружена Піемонтцами. Самъ же Гарибальди шатается еще съ своєю шайкою около Варезе и крадетъ по деревнямъ. Вмѣстѣ съ нимъ держится еще графъ Литто; онъ въ Луганцъ издастъ возмутительныя прокламаціи, и возвыщаетъ объ установленіи временнаго правленія. Получивъ извѣстія, что Піемонтцы отказываются отъ очищенія Венеціи, фельдмаршалъ задержалъ большой артиллерійскій паркъ Піемонтцевъ, который еще не переправился чрезъ Тичино, и который они, по силѣ условій перемирія, могли взять съ собою. — Изъ Падуи отъ 24 числа сообщаютъ, что Альбини оставилъ Венецію.

— Положеніе Венеціи становится день ото дня, плачевнѣе, и первый австрійскій выстрѣлъ вынудитъ городъ сдать. У жителей насильно отбираютъ серебро, золото и драгоценности, чтобы на время сохранить независимость. Гарнизонъ города состоитъ изъ 10,000 чел., а Манинъ сдѣлался совершеннымъ тираномъ, отбиралъ силою то, чего добровольно не отдають ему.

— Войска наши, въ послѣднихъ италіанскихъ сраженіяхъ, съ 23 Іюля по 4 Августа, лишились: убитыми: 17 офицеровъ, 349 нижнихъ чиновъ; ранеными: 88 офицеровъ, 1,366 чел. нижнихъ чиновъ; взятыми въ плѣнъ: 2 офицеровъ, 883 ниж. чиновъ, всего 107 офицеровъ, 2,598 нижнихъ чиновъ.

— По полученнымъ извѣстіямъ изъ Аграма, отъ 21 числа, Банъ кроатскій объявилъ войскамъ словацкихъ комитатовъ: Вероче и Сирмій, состоящимъ подъ начальствомъ фельдмаршала лейтенанта Грабовскаго, чтобы отнынѣ слушались только его повелѣній. — Все эти войска объявили, что подчиняются начальству Бана. Такимъ образомъ Грабовскій въ Петервардинѣ лишился всякой власти. Въ письмѣ, писанномъ на имя Грабовскаго, Банъ объявилъ, что клятва, данная имъ государству, возлагаетъ на него долгъ предупредить угрожающую между войсками анархію и соединить оныя для службы Императору подъ своимъ начальствомъ. Никто уже не слушаетъ предписаній Грабовскаго.

Венгрія. Пестъ, 16 Августа.

У насъ образуется егерскій корпусъ волонтеровъ, а на дняхъ отрядъ дѣйствующей національной гвардіи отправляется въ южныя страны Венгріи. Вчера прибылъ оттуда обратно нашъ военный министръ, Мешаросъ, куда ѣздилъ для осмотра военныхъ постовъ. Его приѣзду предшествовали донесенія о подробно-

А В С Т Р И Я.

Віена, 25 сѣрпня.

Онегдажъ снова повновили се ту розручы роботниковъ, кѣре луго впрѣдѣ усмирзоне, козтовали атоли зычье wielu ludzi. Стража безопасности и гвардыя народова, oprѣcz bagnetѣw i szabel, zmuszone byty takze nzye broni palnej, przyczemъ, jak powiadaja, dopuścily sie wielu naduzye. Na dzisiejszemъ posiedzeniu Sejmu, Deputowany Umlaufъ wezwałъ Ministra spraw wewnetrznych, aby sie stanowczo oswiadczył wzgledemъ postępowania gwardyi narodowej, komitetu gminnego i legii, w czasie wypadkѣw d. 23. Dobhoffъ odpowiedziałъ z żywością: „Gwardya narodowa strzelala, bo pierwej do niej strzelano; jest to niezaprzeczonymъ faktem. Płynęła krew, i bardzo nad temъ boleje; ale odpowiedzialność za to nie spada na gwardyę narodową, lecz na głowy tych, co się pomiędzy robotnikѣw wmięszali, aby ich do buntu podzegać.“

— Liczba poległychъ въ ostatnichъ wypadkachъ tutejszych, wynosi rzeczywiście 18 osób, ranionychъ zaś z obu stronъ było przeszło 200.

— Podługъ wiadomości z Włoch, Feldmarszałekъ Radecki poruczyłъ kierunekъ spraw dyplomatycznychъ Generałowi Xięciu Felixowi Schwarzenberg, byłemu Posłowi Austriackiemu przy dworze Neapolitańskim. Xiąże pomieniony, w imieniu Feldmarszałka, traktuje z Posłami: Angielskim i Francuzkim.

— Generałъ Welden miałъ zawrzećъ z Kommissarzami Papiezskimi traktatъ przedugodny, dotyczący legacyj. Sądzą, że Królъ Karolъ Albertъ wejdzie w osobne układy z Feldmarszałkiemъ Radeckim.

— Dzisiejsze wiadomości z Medyolanu z d. 24 donoszą, że część wojska partyzanta Garibaldi rozproszyła się za rz. Ticino i przezъ Piemontczykówъ została rozbrojona. Garibaldi błąka się jeszcze z fanatycznymъ oddziałemъ pod Varese i pali włości. W związku z nimъ trzyma się Xiąże Litto w Lugano, z kądъ wydaje buntownicze proklamacye i zapowiada utworzenie rewolucyjnego Rządu tymczasowego. Po nadejściu piérwszej wiadomości, że Piemontczycy nie chcą ustąpić z Wenecyi, Marszałekъ Radecki nie pozwoliłъ Piemontczykomъ przepawić za rz. Ticino wielkiego parku artylleryi, który wedługъ warunkѣw zawieszenia broni mogli byli z soba zabrać. Z Padwy donoszą pod d. 24, że Admirałъ Sardynski Albini oddalił się z Wenecyi.

— Stan Wenecyi ma być codziennie opłakany, a piérwszy wystrzałъ Austriakówъ zmusi do poddania się miasto. Srebro, złoto i klejnoty zabierają gwałtemъ właścicielom, dla chwilowego utrzymania niepodległości. Załoga miasta wynosi 10,000 głów, a Maninъ stał się prawdziwymъ tyranem, wymuszającъ siłą to, czego dobrowolnie otrzymać nie może.

— Strata wojskъ naszychъ w ostatnichъ bitwachъ Włochichъ od 23 lip. do 4 sierp. wynosi: w zabitychъ: 17 oficerówъ, 349 ludzi; w rannychъ 88 oficerówъ, 1366 ludzi; w jeńcachъ 2 oficerówъ 883 żołnierzy; razem 107 oficerówъ, 2,598 żołnierzy.

— Według nadeszłychъ właśnie wiadomości z Agramu z d. 21, Banusъ Kroacyj wezwałъ wojska słowackichъ komitatówъ Verocze i Syrmii, zostające dotychczas pod dowództwemъ Feldm. Por. Hrabowskiego, aby odtądъ jego rozkazówъ słuchały. Wszystkie te wojska oświadczyły natychmiast, że stawią się pod rozkazy Banusa; a takъ Hrabowski w Peterwardynie sam prawie tylko jeden pozostał. Banus oświadczyłъ w piśmie swoimъ, przesłanemъ Hrabowskiemu, że przysięga złożona Monarchii nakazuje mu spieszenie zapobiedzъ grożącej pomiędzy wojskiemъ anarchii i polecić je dla służby Cesarza pod swoimъ dowództwem. Nikt nie chce jużъ słuchać rozkazówъ Hrabowskiego.

Węgry. Pest, 16 сѣрпня.

Zawiazuje się u nasъ korpusъ ochotniczy strzelcѣw, a w tychъ dniachъ odchodzi oddziałъ Pesztynskij gwardyi w strony na południu Węgier zagrożone. Wczoraj powróciłъ z tamtądъ naszъ Ministerъ wojny Meszaros, dokądъ jeździłъ na oglądъ stanowiskъ wojskowych. Przyjazdъ jego poprzedziły wiadomości o szczegóлахъ walki z Rajcami przy obozie

стяхъ сраженія съ Райцами при Перлассъ. Венгерскіе бюллетени не упоминають, правда, о взятіи приступомъ лагеря, но разглашаютъ объ ужасныхъ судахъ, которымъ подвергнуты были мятежники. Постороннія же донесенія сообщаютъ о значительномъ потерѣ съ нашей стороны; преимущественно пострадала національная гвардія, которую вогнали въ окопы и рвы; значительное число офицеровъ погибло, большая часть переранена или взята въ плѣнъ. Нападенія преимущественно направлены были на венгерскіе полки; Сербы и Райцы особенно цѣлятся въ Венгровъ, относительно же другихъ полковъ и уланъ дѣйствуютъ только оборонительно. Впрочемъ война эта сопровождается ужаснымъ ожесточеніемъ враждующихъ, и со времени турецкихъ войнъ, ничего подобнаго здѣсь не бывало.

— Венгерскій сеймъ опредѣлилъ вчера укомплектовать третьи баталіоны, и образовать четвертые резервные баталіоны.

22 Августа.

Въ сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, прочитанъ королевскій рескриптъ, коимъ объявляется сейму, что Его Величество, по выздоровленіи своемъ, вступилъ въ управление дѣлами и предоставленное эригерцогу Палатину полномочіе отмѣняетъ. Въ слѣдствіе сего палата собралась на тайное засѣданіе, потому что послѣднимъ сеймомъ постановлено и Королемъ утверждено, что государь управляетъ самъ дѣлами тогда только, когда лично находится въ краѣ; въ отсутствіе же его распоряжается Палатинъ, какъ его намѣстникъ, посредствомъ отвѣтственныхъ министровъ.

— Въ слѣдствіе полученнаго извѣстія о пораженіи венгерскихъ войскъ подъ Сент-Тома, вчерашнее засѣданіе сейма было очень шумно. Посились слухи, что одинъ изъ генераловъ измѣнилъ, а Г. Маврикій Персель, бывший начальникомъ полиціи въ министерствѣ внутреннихъ дѣлъ, но отказавшійся отъ этой должности, объявилъ, что въ планахъ и исполненіи военныхъ дѣйствій, ясно можно видѣть измѣну, и потому требовалъ учрежденія военно-слѣдственной комиссіи. Палата слушала рѣчь эту въ глубокомъ молчаніи. — Комиссаръ правительства Шенткиральи, прибывшій въ качествѣ курьера изъ лагеря дѣйствующихъ войскъ, протестовалъ противъ обвиненій касательно общихъ распоряженій, и потому какъ бы подтверждалъ догадки о частной измѣнѣ. Оскорбленные симъ министры: Мешарось, Ватяни, Косуть и Шихени, тут же отказались отъ своихъ должностей, и объявили палатѣ, что завтра уже не будетъ кабинета, если она не сдѣлаетъ выговора г-ну Перселю и не утвердитъ постановленія о сохраненіи къ нимъ довѣрія. Крики и суматоха продолжались четыре часа, послѣ чего палата согласилась вполнѣ на требованіе министровъ. Косуть настаивалъ, чтобы палата учредила изъ членовъ своихъ комиссію, съ тѣмъ, чтобы Персель представилъ оной доказательства на обвиненія противъ кабинета, но Мешарось требовалъ, чтобы онъ доказательства эти представилъ самимъ министрамъ, на что большинство палаты согласилось.

Вукораръ, (въ Сирміи) 3 Августа.

Здѣсь по всемъ церквамъ обнародовано было сегодня военное право, составленное Карловицкимъ комитетомъ. Вотъ главнѣйшія статьи его: 1) Всякое святотатство будетъ наказываемо смертію. 2) Всякій воинъ, который безъ дозволенія посягнетъ на чужую собственность, подожжетъ огонь, совершитъ убійство, вторгнется въ чужую землю и тамъ убьетъ или оскорбитъ родильницу или дитя, подвергается смертной казни. 3) Кто обезоруженному плѣннику, сдавшемуся безусловно, наноситъ смерть, причиняетъ раны и тѣмъ пятнаетъ честь сербской націи, тотъ будетъ подвергнутъ смертной казни. 4) Такъ какъ каждый гражданинъ, безъ различія чина и званія, считается воиномъ, то опредѣляется, что законъ сей имѣетъ дѣйствующую силу въ отношеніи всей сербской націи; и потому каждый гражданинъ и Сербъ, безъ различія вѣроисповѣданія, обязанъ выступить въ поле, въ противномъ же случаѣ подверженъ будетъ смертной казни какъ измѣнникъ, и проч. Весь военный законъ состоитъ изъ 24 статей.

под Perlass. Бюллетени Венгерскіе яwпpawдzие не wspominają o zdobyciu obozu, a le rozpisują się o strasznych sądach dokonanych na powstańcach. Boczne doniesienia zaś głoszą o niemalfiej stracie naszych; szczególnie gwardya narodowa wiele ucierpiała będąc wpedzona między okopy i kanały; wielka liczba oficerów zginęła, część znaczna ranna lub pojmana. Najgorszy ogień szedł na półki madziarskie; Węgrów bowiem Serbowie i Rajcy szczególnie na cel biorą, z innymi zaś półkami i ulanami postępują tylko odpranie. Zresztą wojna ta toczy się z szczególniejszą zawziętością, i od czasu dawnych wojen Turceckich, nie dotąd okropniejszego nie widziano.

— Sejm Węgierski uchwalił wczoraj skompletowanie batalionów 3-cich, i wystawienie 4-tych rezerwowych.

Dnia 22 sierpnia.

Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Deputowanych, odczytano reskrypt Królewski, oznajmujący Sejmowi, że Monarcha, odzyskawszy zdrowie, sam obejmuje ster rządu, a zatem udzielone pełnomocnictwo Arcy-Nieciu Palatynowi cofa. Izba, z powodu tego, odbyła tajemne posiedzenie; ostatni bowiem Sejm uchwalił prawo, które sam Król sankcjonował; że Monarcha tylko wówczas sam rządzi, gdy się w kraju znajduje; w czasie zaś jego nieobecności, władza Palatyn, jako Namiestnik, za pośrednictwem odpowiedzialnych Ministrów.

— W skutku nadeszłej wiadomości o poniesionej przez wojska Węgierskie klęsce pod St. Thomas; wczorajsze posiedzenie Sejmu było nader burzliwe. Mówiono, że jeden Generał dopuścił się zdrady, a P. Mauryey Perzel, który był naczelnikiem policji w ministerstwie spraw wewnętrznych, ale urząd ten złożył, wyrażnie z mównicy oświadczył, że w urzędzeniu i wykonaniu dzieła wojennych widocznie widzieć można zdradę; żądał zatem, izby ustanowiono Komisją wojenną, w celu przedsięwzięcia najsurowszego śledztwa. Izba słuchała mówę w najgłębszym milczeniu. Kommissarz rządowy Szentkiralyi, który, jako goniec, przybył z obozu, protestował przeciw zarzutowi uczynionemu administracji wojennej w ogólności, załem zdawał się potwierdzać, że ktoś pojedynczy dopuścił się zdrady. Dotknęci tѣm do żywego Ministrowie: Meszaros, Batthyani, Kossuth i Zszechenyi, złożyli natychmiast swoje ministerstwa i zagrozili Izbie, że jutro nie będzie gabinetu, jeżeli ta natychmiast nie oświadczy nagany P. Perzel, a im nie udzieli uchwały ufności. Krzyki i zamieszanie trwały cztery godziny; poczem Izba przychyliła się zupełnie do żądania Ministrów. Kossuth domagał się, aby Izba wybrała z grona swego Kommissarją, przed którąby Perzel złożył dowody czynionej gabinetowi zarzutów, ale Meszaros żądał, izby te samym Ministrom złożone zostały, na co się większość Izby zgodziła.

Wukorar, (w Syrmii) 3 sierpnia.

We wszystkich kościołach naszej prowincji nastąpiło dziś ogłoszenie prawa wojennego, ułożonego przez komitet w Karłowaczach. Główniejsze jego punkta są: 1) obraza majestatu Boskiego śmiercią będzie karana. 2) Każdy żołnierz, który bez pozwolenia targnie się na cudzą własność, ogień podłoży, morderstwa się dopuści, na obce terytorium wpadnie i tam bezbronne kobiety i dzieci zabija lub krzywdzi, podlega karze śmierci. 3) Kto na bezbronnych jencu, poddającym się na łaskę, dopuszcza się morderstwa, Bronia lub innymi narzędziami go rani, i przez to plami charakter narodu Serbskiego, śmiercią będzie karany. 4) Ponieważ każdy współobywatel, bez różnicy stopnia i stanu, jest żołnierzem, postanawia się przeto, że to prawo rozciąga się do całego narodu Serbskiego; każdy więc obywatel i Sерб, bez różnicy religji, obowiązany jest ruszyć w pole; w przeciwnym razie, jako zdrajca, śmiercią będzie karany i t. p. Całe prawo wojenne składa się z 24 artykułów.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 28 Августа.

Въ *Gazette des Tribunaux* сообщаютъ, что полицейскіе комиссары, по полученіи отъ прокурора предписанія о задержаніи членовъ національнаго собранія Луи-Блана и Коссидьера, отправились въ ихъ квартиру, но не нашли ихъ дома. Захваченныя бумаги представлены въ управленіе, а квартиры опечатаны. По уваженію къ законодательному собранію, генералъ Кавеньякъ не велѣлъ арестовать ихъ въ залѣ національнаго собранія.

— Парижскіе журналы наполнены сегодня отчетами о послѣднемъ засѣданіи національнаго собранія и еще не имѣли ни времени, ни мѣста, для разсужденій о результатѣ его. Газета *le Commerce* пока говорить: „Это засѣданіе встрѣтитъ во Франціи общее сочувствіе, и мы убѣждены, что его нравственное дѣйствіе будетъ превосходно. Мы не враги Луи-Блана и Коссидьера, Боже избави! мы не питаемъ къ нимъ никакой ненависти и всею душою желаемъ, чтобы они опровергли тяжкія обвиненія, на нихъ вводимыя; но, справедливо или несправедливо, общественное мнѣніе обвинило ихъ въ участіи въ анархическихъ заговорахъ, обнаружившихся въ Июль и Маѣ, и изумлялось, что званіе представителей удерживаетъ руку правосудія. Теперь общественное мнѣніе удовлетворено, оно убѣдилось, что правительственная власть довольно сильна для того, чтобы наказать враговъ общественного порядка, гдѣ бы они ни находились.“

— Коссидьеръ, по примѣру Луи-Блана, выѣхалъ, какъ говорятъ, въ Англію.

— Въ Гавръ отправлены опять 200 арестованныхъ мятежниковъ; 1,200 арестантовъ находятся въ Брестѣ, гдѣ получаютъ хорошую пищу и помѣщаются на корабляхъ. Въ осьми военно-судныхъ комиссіяхъ, рѣшены дѣла 4,400 арестантовъ, изъ коихъ 2,100 выпущены на волю, 2,120 приговорены къ высылкѣ за границу, а 170 преданы военному суду. Военныя комиссіи не окончатъ всѣхъ дѣлъ въ продолженіе мѣсяца; остается еще рѣшить участь 5,000 арестантовъ.

— По распоряженію прокурора начато судебное слѣдствіе надъ клубомъ называемымъ „Клубъ оруженосцевъ“ отличающимся ненавистію къ республикѣ.

— Прудонъ представилъ національному собранію новый проектъ, о займѣ двухъ миллиардовъ, который передать на разсмотрѣніе комиссіи земледѣлія и торговли.

— Носителъ слухъ, что послѣ обнаруженія регламента національнаго собранія, объявлено будетъ всепрощеніе за политическія преступленія.

29 Августа.

На вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія, министръ внутреннихъ дѣлъ Г. Сенаръ, опровергалъ взведенныя на министровъ обвиненія, будто часть бумагъ Короля Луидвика Филиппа вывезена въ Англію. Бумаги Короля и его фамиліи, оказалъ министръ, были старательно собраны и отнесены въ комнату, двери которой были запечатаны, потомъ переданы были въ запечатанныхъ ящикахъ г-ну Летрону, для храненія ихъ въ государственномъ архивѣ и потому ничего изъ нихъ не могло пропасть, развѣ только тогда, какъ онъ находился въ Тюльери.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ за достоверное, что прибывшій сюда адъютантъ Короля Карла Альберта, графъ Мармора, намѣренъ просить французское правительство разрѣшить маршалу Бюжо вступить въ званіе главнокомандующаго Пьемонтской арміи.

— Протестъ журналистовъ, снабженный многочисленными подписями, врученъ былъ третьяго дня генералу Кавеньяку членами комиссіи, назначенной журналистами. Генералъ Кавеньякъ заключилъ разговоръ, продолжавшійся около часа, слѣдующими словами: „Запрещеніемъ журналидовъ, выходы которыхъ кажутся мнѣ опасными на счетъ упоченія республики, я совершилъ, думаю, прямой долгъ мой по званію начальника исполнительной власти; Вы господа журналисты, исполняете долгъ вашъ, протестуя противъ нарушенія свободы печати и авторскихъ правъ. Протестъ этотъ дѣлаетъ вамъ честь, и я не понялъ бы того, если бы вы не протестовали.“

— Сегодня, по полудни, дѣшніе журналисты произвели второе общее засѣданіе у Г. Лемардэля, въ

FRANCOYA.

Paryz, 28 sierpnia.

Gazette des Tribunaux donosi, że Kommissarze policyi, którym doręczono rozkaz Prokuratora Rzeczypospolitej, aby uwięzili członków Zgromadzenia Narodowego: Ludwika Blanc i Caussidiere, udali się do mieszkań tychże, lecz żadnego nie zastali w domu. Zabrane papiery złożone zostały w kancelaryi sądu, mieszkania zaś opieczetowano. Jeneral Cavaignac, szanując świętość miejsca prawodawczego, nie pozwolił ich aresztować w pałacu Zgromadzenia.

— Dzisiejsze Paryżkie dzienniki są powiększanej części zapełnione sprawozdaniem o ostatniem posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego; i nie miały jeszcze czasu i miejsca do uwag nad jego wypadkiem. *Commerce* mówi tymczasem: „To posiedzenie znajdzie wielki odgłos w kraju, i jesteśmy przekonani, że wpływ jego będzie wyborny. Nie jesteśmy nieprzyjaciółmi Lud. Blanc i Caussidiere, niech nas Bóg zachowa! Nie mamy przeciw nim żadnej nienawiści, i pragniemy z całej duszy, aby się z czynionych im ciężkich zarzutów oczyścił. Ale opinia publiczna obwiniała ich, słusznie czy niesłusznie, o udział w anarchicznych spiskach ostatnich miesięcy, i dziwiła się, że sprawiedliwość, przez ich przywidel Reprezentantów, dała się wstrzymać od ich poszukiwania. Teraz opinia publiczna jest zaspokojona; otrzymała ona dowód, że władza rządowa jest dość silna i sprawiedliwa, aby nieprzyjaciół porządku ścigać i dosięgnąć, gdziekolwiekby się znajdowali.“

— Caussidiere, podobnie jak Ludwik-Blanc, miał się udać do Anglii.

— Wysłano znowu 200 rokoszów do *Havr*; tysiąc dwiście takichże znajduje się w Brest, gdzie mają dobry stół i śpiją w wiszących łóżkach okrętowych. Osm Kommissyi wojennych odsądziło 1,400 spraw; 2, 00 rokoszów wypuściły na wolność, 2,120 skazały na wywiezienie za granicę, a 170 odesłały do sądów wojennych. Kommissye pomienione jeszcze za miesiąc spraw swoich nie ukończą, bo mają jeszcze wyrokować o losie 5,000 więźniów.

— Prokurator Rzeczypospolitej rozpoczął sądowe postępowanie przeciw klubowi, noszącemu nazwę „klubu uzbrojonych mężów“ odznaczającemu się nienawiścią ku Rzeczypospolitej.

— Proudhon, podał Zgromadzeniu Narodowemu nowy projekt pożyczki dwóch miliardów, który do rozbioru odesłany został Kommissyi rolnictwa i handlu.

— Krząży pogłoska, że, po ogłoszeniu ustawy Zgromadzenia Narodowego, ma być udzielona powszechna amnestya za przewinienia polityczne.

Dnia 29 sierpnia.

Na wczorajszym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, tłumaczył się Minister spraw wewnętrznych, P. Senard, z uczynionego Ministrom zarzutu, jakoby część papierów Króla Ludwika-Filipa do Anglii wywieziona została. „Papiery Króla i jego rodziny (rzekł Minister) zostały starannie zebrane i zniesione do pokoju, którego drzwi opieczetowano; następnie oddano je w opieczetowanych pakach P. Lettronne, w celu złożenia ich w archiwach państwa; nie zatem z nich nie mogło być uronione, chyba wtenczas, gdy jeszcze znajdowały się w Tuilleryach.“

— *Journal des Débats* donosi z pewnością, że przybył tu Adjutant Króla Karola Alberta, Hr. Marmora, ma prosić rząd francuzki o upoważnienie Marszałka Bugeaud do objęcia naczelnego dowództwa nad armią piemontską.

— Protestacya dziennikarzy, bezimiennie podpisana i opatrzona, doręczona onegdaj została Jeneralowi Cavaignac przez członków Kommissyi, przez dziennikarzy mianowanęj. Jeneral Cavaignac zakończył rozmowę, która blisko godzinę trwała, następującemi słowy: „Przez zawieszenie dzienników, którzy-li porciłki zdają mi się być przeszkodą do ustalenia Rzeczypospolitej, sądzę, że opelnilem mego obowiązku jako Naczelnik Władzy Wykonawczej; Wy Panowie, jako dziennikarze, czynicie waszą powinność, protestując przeciw naruszeniu wolności prasy i praw pisarzy. Ta protestacya jest aktem czyniącym wam zaszczyt, i trudno byłoby mi pojąć, gdybyście tego byli zaniebdali.“

— Dziś przed południem tutejsi dziennikarze odbyli drugie Jeneralne posiedzenie u Lemardecy, na którym

которомъ комитетъ представилъ докладъ относительно принятія у генерала Кавеньяка. За симъ собраніе разсматривало проектъ, предложенный Густавомъ Наккетомъ, который состоитъ въ томъ, чтобы образовать общество современныхъ изданій, и съ этою цѣлю приступить къ выбору представителей. Число подписей на протестъ журналистовъ съ каждымъ днемъ увеличивается. И редакторы, не находившіеся у Г. Лемарделя, также подписались.

— Генералу, командирующему дивизію, расположенною въ Мецѣ, поручено привести въ военное положеніе всю свою пѣхоту, которая еще будетъ усилена. Альпійская армія, состоящая изъ 60,000 чел. сосредоточена, и по первому приказанію, перейдетъ границы. Изъ Алжиріи возвратилась почти вся пѣхота.

— Въ Эвской газетѣ напечатано: „Эвз, 21 Августа. Начальникъ 3-й дивизіи альпійской арміи, генералъ Маньянъ и бригадный генералъ Александръ, прибыли вчера въ Буржъ со своими штабами. Движеніи войскъ, продолжающіяся уже двѣ недѣли, приближаются, по видимому, къ концу. Вскорѣ 3-я дивизія альпійской арміи будетъ сосредоточена въ нашемъ департаментѣ.

Англія.

Лондонъ, 22 Августа.

Лордъ Джонъ Россель объявилъ сегодня въ нижней палатѣ, что англійскій флотъ, подъ командою адмирала Паркера, отправленъ въ Неаполь, чтобы защищать англійскихъ подданныхъ отъ принужденнаго займа, который впрочемъ отмененъ тамошнимъ правительствомъ. Адмиралъ Паркеръ не сдѣлалъ противъ Неаполи никакой демонстраціи, и правительство никогда ему этого не поручало.

— Въ *Morning Herald* пишутъ, что засѣданія парламента будутъ закрыты лично Королевою 2 Сентября; послѣ чего Ея Величество отправится въ Вулвичъ, а оттуда въ Шотландію.

— Полицейскій судъ въ Боустритъ допрашивалъ вчера арестованныхъ Хартистовъ. Одинъ изъ свидѣтелей открылъ весь ихъ заговоръ; это плотникъ, который, состоя въ сношеніи съ полицією, нарочно вступилъ въ ихъ общество, чтобы узнать планы онаго. Онъ сообщилъ правительству, что 16 с. м. назначено было общее возстаніе, и что Хартисты, подъ предводительствомъ своихъ начальниковъ, должныствовали собраться въ 4-хъ пунктахъ Лондона и начать дѣйствія зажигательствомъ домовъ. По такому доносу государственный прокуроръ велѣлъ задержать всѣхъ, прибывшихъ въ это собраніе. Изъ произведеннаго слѣдствія оказывается, что въ началѣ этой недѣли возстаніе Хартистовъ должно было возникнуть въ цѣломъ государствѣ но при бдительности правительства не имѣло успѣха. Для защиты матуфактурныхъ городовъ усиленъ лагерь близъ Эвертона.

— Изъ Лиссабона получены донесенія по 19 с. м. Королева лично закрыла засѣданія кортесовъ 15 числа; причемъ объявила свое удовольствіе, что при нынѣшнихъ обстоятельствахъ въ Европѣ, Португалія наслаждается совершеннымъ спокойствіемъ и что во всей странѣ господствуетъ ненарушимый порядокъ. Гр. Томаръ, находящійся здѣсь съ нѣкотораго времени, не вступитъ въ составъ министерства, а возвратится къ посольскому своему посту въ Мадридъ.

— Вчера прибылъ сюда изъ Франкфурта Г. Андриль, вице-президентъ собранія, отправленный съ особымъ порученіемъ во Францію и въ Англію.

— Австрійскій посланникъ при здѣшнемъ дворѣ, гр. Дитрихштейнъ, выѣхалъ вчера изъ Лондона.

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 18 Августа.

Во вчерашнемъ засѣданіи германскаго парламента, утвержденны были нижеслѣдующія статьи основныхъ законовъ:

§ 8. Квартира неприкосновенна, обыскъ дома, кромѣ случая преслѣдованія преступника по горчичнымъ слѣдамъ, можетъ быть предпринимаемъ не иначе, какъ по предписанію судебного мѣста, и долженъ быть произведенъ, если можно, въ присутствіи домашнихъ лицъ. Это предписаніе должно быть объявлено кому слѣдуетъ немедленно, и ни какъ не позже 24 часовъ, со времени утвержденія онаго.

Комитетъ здѣлъ напередъ справу зъ пріятія у Генерала Cavaignac. На сепіе розтрисало Згромаденіе проектъ, внесенный преез Р. Густава Наккетъ, пріятіенъ остатннего посіденія, а ктѣры на темъ залежы, абы отворчы се стварзышеніе писмъ часовычъ и въ томъ заміарче пріятіе до выбору синдкату. Лічба подпісовъ на протестачы дзєннкарчы зъ кждымъ днємъ се помнажа. Редакторовые, ктѣры се не знаждовалы у Лемарделя, далы такде све подпісы.

— Генералъ доводзачы дывізыа въ Metz отрчмалъ polecenie поставіе на стопе воєннеї еаля своєї пїехотѣ, ктѣра јеще помножѣна бѣдїе. Арміа Алпејска, зложѣна зъ 60,000, лудзы, стої скупіѣна, і за пїервшымъ розказемъ прѣкروعы гранїе. Зъ Агїеры врѣтїла правїе еаля пїехѣфа.

— Въ дзєннїку *Ain* чытамы: „*Ain*, 21 сїєрпнїа. Генералъ Magnan, доводзѣа 3-єї дывізыї армії Алпејскаї, і Генералъ брыгады, Alexandre, прїбылы вѣзорај до Bourg зѣ свѣмї штабамї. Порухенїа воїскъ, кѣре од двѣчъ тыгоднї не устая, здај се бѣє блїзке конѣа. Вкрѣтѣ 3-ца дывізыа армії Алпејскаї бѣдїе раєнї згромаждѣна въ нашымъ департаментѣ.“

АНГЛІА

Лондонъ, 22 сїєрпнїа.

Lord John Russel оswіадечылъ дзїсїај въ Ізбѣ Нізшеї, зѣ флѣта Англїска, подъ доводзѣтвѣмъ Адмірала Parker, выслана zostala do Neapolu, w celu zastolenia poddanych Angielskich od nakazanej tam przymusowej pożyczki, która jednakże sam rząd cofnął. Admirał Parker nie wykonał żadnej demonstracji przeciw Neapolowi, ani też do niej przez rząd upoważniony nie był.

— *Morning-Herald* мнїєма, зѣ Парламентъ уконѣчы све справу до пїєрвшего września. Королева одрочы го особїє, 2 września, а наступнїє ула се до Woolwich, skąd do Szkocyi odpłynie.

— Судъ полїєчнїу въ Bowstreet, badal onegdaj uwiezionych Chartystow. Jeden świadek wyświadcil cały ich spissek. Świadkiem tym jest cieśla, który, będąc w stosunkach z policyą, umyślnie zapisał się do tego towarzystwa, w celu zbadania jego planu. Doniósł on rządowi: że 16-go b. m. miało wybuchnąć powszechne powstanie; że Chartysty uzbrojeni, mając już wyznaczonych dowódców, zgromadzić się mieli w czterech punktach w Londynie, i rozpocząć działania od podpalania domów. Z powodu tego doniesienia, Prokurator kazał uwiezić osoby obecne na pomienionem zebraniu. Zresztą, wykazuje się ze śledztwa sądowego, że przy początku bieżącego tygodnia, powstanie Chartystów miało mieć miejsce w całym kraju, lecz przez czynność rządu zniewezone zostało. Dla ochrony miast fabrycznych wzmożono założony obóz pod Everton.

— Wiadomości z Lizbony dochodzą do 19-go b. m. Królowa 15-go zamknęła osobіє obrady Cortezow, wynurzywszy swą radość, że śród wstrząśnienia większej połowy Europy, Portugalia używa najzupelniejszej spokojności; jakoż istotnie wszędzie w tym kraju panuje najzupelniejszy porządek. Hr. Thomar, bawiący tam od niejakiego czasu, nie wejdzie do gabinetu, ale wręci na swoje posadę Poselską do Madrytu.

— Wczoraj, przybył tu z Frankfurtu P. Andrian, Wice-Prezes Zgromadzenia Niemieckiego, wysłany w nadzwyczajnem Poselstwie do Francyi i Anglii.

— Dotychczasowy Posel Austriacki w Londynie, Hr. Dietrichstein, wyjechał wczoraj z Londynu.

НИЕМСУ.

Frankfurt nad Menem, 18 сїєрпнїа.

Na wczorajszym posiedzeniu Parlamentu Niemieckiego przyjęte zostały następujące paragrafy praw zasadniczych:

§ 8. Mieszkanie jest nietykalne. Rewizya domu, oprócz w przypadku śeigania złozyney na goracych czynku, może być przedsięwzięte tylko na zasadzie rozkazu sądowego, і повинно наступіє, јєжели маєт, въ обѣєнєсї домовнїковъ. Розказъ теу повиненъ бѣє натчїмїаст, а најпѣзнїєї въ прѣцагу 24 годнїн интересантовї закѣмнїковану.

§ 9. Тайна писемъ обезпечена. Письма и бумаги могутъ быть задерживаемы только по судебному предписанію.

§ 10. Преступленія относительно печати будутъ подвергася суду присяжныхъ на основаніи закона, который будетъ определенъ по сему предмету.

21 Августа.

Въ сегодняшнемъ засѣданіи національнаго собранія, государственный министръ Г. Рекнеръ объявилъ, что послы посланниковъ при иностранныхъ дворахъ по большей части застыли, и что назначены посланниками: при Лондонскомъ дворѣ Г. Андрианъ, при парижскомъ кабинетѣ, Г. Раумеръ, въ Швецію Г. Велькеръ, въ Гагу Г. Крисель, въ Брюссель Г. Ротеганъ, а въ Швейцарію Г. Рабо. Этимъ посланникамъ поручено уведомить кабинеты о вступленіи въ должность эрцгерцога правителя государства, изяснить положение дѣлъ Германіи, устранить ошибочныя мнѣнія и предразсудки, а равно объявить, что Германія желаетъ держаться правильной политики, опирающейся на твердо основанія, на законѣхъ. Что касается до Италіи, то приняты мѣры, чтобы обезпечить для Германіи участіе въ мирныхъ переговорахъ. По Голштейнъ-Шлезвигскимъ дѣламъ, отправленъ въ Рендсбургъ чрезъ Берлинъ Г. Максимилианъ Гагеръ, чтобы участвовать въ новыхъ переговорахъ о мирѣ, по видамъ правителя государства. За сѣмъ министръ внутреннихъ дѣлъ Г. Шмерлингъ сообщилъ, что Ганноверское правительство исполн. признало установленіе верховной власти.

— Въ 60-мъ засѣданіи національнаго собранія, Г. Радолицъ произнесъ слѣдующую рѣчь по предмету италіанскихъ дѣлъ: „Такъ какъ австрійская армія сражалась и страдаетъ также и за насъ, то поздравляю ее съ побѣдою, я испытываю чувствованіе, которыми исполнено сіе собраніе (удовольствіе). Обладаніе Венеціею и берегами, по моему мнѣнію, необходимо для Германіи, для безопасности Триеста и Тридента и для сообщенія съ Средиземнымъ моремъ. Нужно, чтобы Австрія имѣла надежную опору въ Италіи; для сего ей нужна Ломбардія, но необходимы Венеція по рѣку Минчіо съ крѣпостями Пескьеро и Мантуею. Для Австріи теперь предстоитъ примирить ея интересы съ италіанскою народностію, обезпечивъ оную посредствомъ италіанскаго союза. Даже въ случаѣ, если бы Австрія была побѣждена, Италія не была бы свободна, по поводу оппозиціи вѣкторіанскихъ странъ ея Верхняя Италія подчинилась бы Франціи, нижняя Англии. Слѣдуетъ, чтобы вся страна по рѣку Минчіо осталась при Австріи, и чтобы она въ качествѣ члена италіанскаго союза, вошла въ тѣсныя отношенія съ Германіею. Тогда флотъ австрійскій былъ бы флотомъ германскимъ. Посредничество Англии и Франціи едва ли можно будетъ согласовать, въ мирномъ духѣ, съ нашими выгодами. Германская центральная власть должна бы также предложить и свое посредничество, которая едва ли найдетъ болѣе важный и достойный предметъ для своихъ дѣйствій.“

Баварія. Мюнхенъ, 21 Августа.

Сегодня случилось здѣсь слѣдующее происшествіе: нѣсколько дней тому развѣся слухъ, что Королевскія драгоценности вывезены отсюда; обравшаяся толпа народа требовала, чтобы тотчасъ оныя были ей предъявлены. Въ отвращеніе усилившагося волненія, министръ внутреннихъ дѣлъ объявилъ, что хотя сіи драгоценности уже уложены, но чрезъ нѣсколько дней будутъ выставлены попрежнему для публички. Объявленіе сіе успокоило умы и порядокъ былъ восстановленъ.

Италія.

Туринъ, 13 Августа.

Въ *Journal des Debats* сообщаютъ объ особенномъ способѣ хитрости, которымъ маршалъ Радецкий обманулъ Короля Альберта. Довѣявъ было не ноняно, какимъ образомъ Король Альбертъ, занимая столь пространныю и потому слабую черту отъ Гонтто до Риволи, могъ главную свою силу выслать къ Мантуи, оставивъ всего 15,000 чел. при Адижѣ. Вотъ какъ это случилось. Нѣкто австрійскій майоръ изъ Мантуи нароча дозволилъ взять себя въ плѣнъ и убѣдилъ Короля, что онъ можетъ ему выдать эту крѣпость за миліонъ фр., лишь бы онъ только подошелъ къ ней со всею силою. Король попалъ въ сѣти, дозволивъ

§ 9. Tajemnica listowa jest zapewniona. Zabranie listów i papierów może być przedsięwzięte tylko na zasadzie rozkazu sądowego.

§ 10. Przewinienia druku sądowego będą przez Sądy Przysięgłych według wydać się mającego prawa.

Dnia 21 sierpnia.

Na dzisiejszymъ posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, Minister Państwa, P. Heckscher, oświadczył, że posady Poselskie przy dworach zagranicznych są już po większej części osadzone; mianowani bowiem zostali: przy dworze Londyńskim, P. Andrian; przy gabinecie Paryżkim, P. Raumer; w Szwecyi, P. Welcker; w Hadze, P. Compes; w Brukseli, P. Rotenban, a w Szwajcaryi, P. Raveaux. Posłowie pomienieni otrzymali jednocześnie polecenie zawiadomić gabinety o objęciu steru rządu przez Arcy-Xięcia Rejenta Państwa, wyjaśnić stan spraw Niemieckich, usunąć błędne mniemania i przesady, oraz obwieścić, że Niemcy pragną trzymać się polityki sprawiedliwości, ale opartej na stałych podstawach, na prawach. Co się tyczy Włoch, przedsięwzięte zostały środki, zapewniające Niemcom udział w układach o pokój. W sprawie Szlezvickiej Holsteińskiej wysłany został przez Berlin do Rendsburga, P. Maxymilian Gagern, w celu pośredniczenia w nowo-zawianych układach o zawarcie pokoju, zgodne z widokami Rejenta Państwa. Następnie, Minister spraw wewnętrznych, P. Schmerling, doniósł, że rząd Hanowerski uznał najzupełniej ustanowienie władzy centralnej.

— Na 60-tymъ posiedzeniu Zgromadzenia Nar. P. Radowicz miał następującą mowę w przedmowie interesów włoskich: „Gdy armia austriacka walczyła także i cierpi za nas, sędzę, że witając z radością jej zwycięztwa, jestem tylko prostym tłumaczem uczuć tego Zgromadzenia. (Zadowolnienie.) Zdaniem mojem, posiadanie Wenecyi i pbrzeża jest nieodzownie potrzebnem dla Niemiec; dla bezpieczeństwa Tryestu i Trydentu, i dla związku z morzem Śródziemnem. Wypada, aby Austrija miała stałe oparcie we Włoszech; na to nie potrzebuje ona Lombardyi, ale jej potrzeba terytorium Weneckiego i linii rzeki Mincio z twierdzami: Peschiera i Mantua. Zadaniem Austrii powinno być pojednanie jej interesów z narodową Włoską, zachowując ją przez ustanowienie związku Włoskiego. Nawet na przypadek wyparcia Austriaków, Włochy nie byłyby wolne, z powodu opozycyi szerególnych krajów. Wyższe Włochy uległyby Francyi, Włochy niższe Anglii. Wypada, aby cały kraj aż do rzeki Mincio pozostał przy Austrii, i aby jako Członek Związku Włoskiego, wszedł w ścisłe stosunki z Niemcami. Marynarka Austriacka byłaby wtedy marynarką Niemiecką. Pośrednictwo Anglii i Francyi z trudnością da się uskutecznić w duchu zgodnym z naszymi interesami; Władza przeto Centralna Niemiec powinna także ofiarować swoje pośrednictwo, nad które nie ma w tej chwili większego i godniejszego przedmiotu swych działań.“

BAWARYA. Monachium, 21 sierpnia.

W dniu dzisiejszymъ zasły nader nieprzyjemne wypadki. Od kilku dni rozeszła się pogłoska, że prywatne kosztowności Królewskie wywiezione zostały; zgromadziły się zatem tłumy ludu, wyruszając gwałtowne żądanie, aby też natychmiast im okazano. Chcąc zapobiedz coraz wzmagającemu się wzburzeniu, Minister spraw wewnętrznych ogłosił, że wprowadzić rzeczzone kosztowności są zapakowane, lecz za kilka dni znowu, jak dawniej, na widok publiczności wystawione będą. Ogłoszenie to uspokoiło umysły i porządek znowu przywrócony został.

WŁOSPŲ.

Turyn, 13 sierpnia.

Journal des Debats udziela szerególną wersją sposobu, jakim Marszałek Radecki miał podejść Króla Alberta. Niepojętem było dotychczas, jak Król Albert, zajmując tak obszerną i dla tego słabą linię od Goito do Rivoli, główną swoją siłę mógł wysłać na Mantuę, pozostawiając tylko 15,000 ludzi nad Adygą. Rzecz ta więc tak się miała, według dziennika francuzkiego: Pewien Austriacki Major z Mantui dał się umyślnie zabrać do niewoli i wmówił w Króla, że mu tę fortecę za milion fr. oddać może; byle tylko z całą siłą stanął pod Mantuą. Król wpadł w sidła, pozwolił Majorowi wrócić do Mantui i postępował za nim z czołem armii. Feldm. Radecki uwiadomiony o

маюру возвратиться въ Мантую и двинулся къ ней съ главною силою. Узнавъ обо всемъ этомъ Радецкий, тотчасъ оставилъ Верону, двинулся къ Сонна-Кампанья и разбилъ тамъ пьемонтскія войска. Что пьемонтскія войска не защищали рѣки Оглю, въ томъ виновать англійскій посланникъ Аберкромби, который утверждалъ, что Австрія во всякомъ случаѣ оставитъ за Королемъ Альбертомъ Ломбардію по рѣку Минцио. По совѣту также Аберкромби, Король отступилъ къ Милану, вмѣсто того чтобы оправиться къ Пласенци и тамъ защищать черту рѣки По съ 60,000 чел., которые тогда были еще при немъ. Между тѣмъ раздосадованные Ломбардцы клеветаютъ на Короля Карла Альберта; между прочимъ утверждаютъ, что онъ уже въ продолженіе нѣсколькихъ мѣсяцевъ былъ въ сношеніи съ Австрією, и медлил военными дѣйствіями только потому, чтобы подвергнуть истребленію посредствомъ непріятеля либеральнѣя стихіи своихъ войскъ.

— Король Карлъ-Альбертъ издалъ къ Пьемонтцамъ прокламацію, въ которой говоритъ, что онъ отдаетъ на безпристрастный судъ исторіи всѣ обвиненія, какими подвергся въ слѣдствіе несчастнаго окончанія похода противъ Австріи. Во время конференціи съ генуэзскими повѣренными Дж. Доріа и Л. Биксіо, Король, между прочимъ, сказалъ: „Въ эти семь недѣль перемирія или будетъ заключенъ честный миръ, или наша армія, перформированная и приведенная въ устройство, достигнетъ возможности сражаться, или наконецъ Франція подоспѣетъ къ намъ на помощь, и превосходство силъ будетъ на нашей сторонѣ.“ Повѣренные спросили, отказалась ли Франція отъ вмѣшательства. Король отвѣчалъ, что онъ самъ просилъ генерала Кавеньяка о вмѣшательствѣ, но что Англія, по видимому, не расположена благоприятствовать этой мѣрѣ.

— Въ сардинской арміи еще считается шесть дивизій пѣхоты, шестнадцать батарей артиллеріи (каждая батарея состоитъ изъ восьми орудій), большой резервный паркъ и шесть сильныхъ полковъ кавалеріи. Армія расположена эшелонами отъ Страделлы до верховья Тессина; резервъ стоитъ въ Туринѣ, а главная квартира находится въ Александріи, гдѣ пребываетъ и Король.

— По извѣстіямъ, сообщеннымъ въ газ. *Opinione*, генералъ Гарибальди, не смотря на перемиріе, продолжаетъ партизанскую войну противъ Австрийцевъ. — Король Карлъ-Альбертъ издалъ повелѣніе, запрещающее атому генералу вѣздъ въ Пьемонтъ.

— Декретомъ отъ 11 с. м., князь Карильяно закрылъ комиссію общественной безопасности, учрежденную 4 числа.

— Волненіе, произведенное въ Генуѣ извѣстіемъ о возвращеніи пьемонтской арміи, уже повело за собою разные беспорядки, которые, впрочемъ, скоро прекращены. Не смотря на то, опасаются возобновленія безпокойствъ.

— По извѣстіямъ изъ Швейцаріи, большая часть бѣжавшихъ туда Ломбардцевъ отправляется во Францію. Изъ Хура пишутъ, что около 5,000 Пьемонтцевъ, Ломбардцевъ и другихъ италійскихъ волонтеровъ удались въ Граубиндскіи Кантонъ, и положили тамъ оружіе. По ихъ словамъ, они выдержали сраженіе еще съ Тироляцами и хотѣтъ отправиться въ Пьемонтъ.

(Р. И.)

Неаполь, 15 Августа.

Извѣстія изъ сѣверной Италіи о побѣдахъ Австрийцевъ, произвели здѣсь въ публикѣ неблагоприятное впечатлѣніе; кофейные патриоты совершенно умолкли. Неоднократное торжественное убѣжденіе Короля, что поддержать уставъ, совершенно уже забыто; реакціонная партія беретъ верхъ подъ начальствомъ гвардейскихъ офицеровъ; долой съ уставомъ! вотъ ихъ лозунгъ. Депутаты оставляютъ столицу; въ замкѣ все еще та же предосторожность.

— Всѣ министры подали вчера въ отставку.

всѣмъ, опустилъ спѣшнѣ Верону и поспѣлъ къ Сонна-Кампанья, гдѣ удаю му сѣ преламѣть войско Пьемонтскіе. — За войско Пьемонтскіе не брону рз. Oglio, виниен temu Посел англиски, Abereromby, который запевниалъ, же Австрия, в најгоршымъ разіе, позостави Крѣлоу Albertowi Lombardyа аз до рз. Mincio. Также Abereromby мѣлъ быѣ powodem, же Крѣл до Mediolanu сѣ cofналъ, zamiastъ удаѣ сѣ do Placencyi i там брону liиnі rз. Po z 60,000 ludzi, które wѣwczas мѣлъ jeszcze przy sobie. Tymczasemъ niema potwarzy, который бы розжѣтрzeni Lombardczykwie не мѣтали на Крѣла Alberta; мѣдзды innemi twierdza, же жуз od kilku мѣсѣцы porozumiалъ сѣ был z Австрия, i dla tego tylko przeciгалъ niбы wojnę, aby wystawić на zniszczenie, przez ogień nieprzyjacielski, liberalne żywioły swego wojska.

— Король Каролъ Альбертъ выдалъ одезвѣ до Пьемонтцевъ, в кт рѣй з даје на bezstronny судъ историі всеы зарзуты, czynione mu в powodu niefortunnego kѣnca wyprawy przeciwъ Австриакom. Podczas konferencyi zъ Deputowanymi zъ Genui, PP. Doria i Bixio, Kрѣл мѣдзды innemi oswiadczył: „W ciagu tychъ siedmiu tygodni zawieszenia broni, albo бѣdzie zawarty zaszczytny pokoj, albo армія nasza, uorganizowana на nowo, ujrzy сѣ в stanie rozpozczęcia znѣw wojny, albo nakoniecъ Francya przyjdzie namъ в pomoc, так, же przewaga силъ бѣdzie з naszej strony.“ Deputowani zapyтали, czy Francya obiecala жуз czy nie swoje interwencyя? Kрѣл odpowiadział, iż sam просилъ o nię Jenerala Cavaignac, ale widoczna jest rzeczа, же Anglia tego не życзы.

— Войско Сардыіскіе личы jeszcze 6 dywizyi piechoty, 16 bateryi artylleryi (kaжда zъ 8 działъ), wielki parkъ rezerwowy i 6 silnychъ полковъ jazdy. Армія та rozstawiona jest szczeblami od Stradelli до gѣrnego Tessinu; rezerwy стоја в Турynie, glѣwna zaś kwateryа в Alexandryi, гдѣ przebywa самъ Kрѣлъ Albert.

— Подлугъ wiadomości газеты *Opinione*, Jenerałъ Garibaldi, pomimo zawieszenia broni, не прѣstaje prowadzić partyzanckiej wojny przeciwъ Австриакom. Kрѣлъ Kрѣлъ Albertъ выдалъ rozkazъ zabraniający temu Jenerałowi przybycia do Piemontu.

— Декретemъ зъ d. 11 sierpnia, Xiąże Carignano rozwiązałъ Komitetъ publicznego bezpieczeństwa, utworzony tu d. 4 sierpnia.

— По uszenie, wywołane в Genui wiadomością о odwrѣcie wojskъ Piemontskich, stalo сѣ жуз powodem wielu niesпокойności, które chociaжъ в rychle uśmierzone zostaly, не mниѣj прѣто obawiają сѣ wybuchnięcia nowychъ.

— Подлугъ wiadomości ze Szwajcaryi, większa częśćъ przybyłychъ тамъ wychodzcѣwъ Lombardzkichъ udaje сѣ do Francyi. Zъ Churъ piszą, iż około 5,000 Piemontczykwѣwъ, Lombardѣwъ i innychъ ochotnikѣwъ Włskichъ schronily сѣ do Kant. nu Grizonѣwъ, i таміе brѣnъ złożyly. Подлугъ ichъ op. wiadań, stoczyli byli bitwę зъ Tyrolczykami, i cheą сѣ udacъ do Piemontu.

Неаполь, 15 сѣрпня.

Wiadomości зъ Włochъ pѣnocnychъ о zwycieztwie Австриакѣwъ, sprawily tu в publiczności не niłe wrazenie; patryoci kawiarniani ucichli i zostali upokorzeni. Kilkokrotnie uroczyste zapewnienia Kрѣла, же ustawę utrzyma, poszly жуз całkiemъ в zapomnienie; stronniетwo реакcyjne бѣрѣzъ gѣrę podъ przewodnictwemъ officerѣwъ, szczególnieжъ зъ гварды; „precz зъ ustawą!“ то ихъ hasło. Deputowani opuszczają столицę; obrady в Izbie ciche, posępne; в zanku тажъ sama jeszcze ostryżność.

— Wszyscy Ministrowie podali wczorajъ swoje dymissye.